

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/91/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223202533
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:1223202533.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Daniela Ilavského a JUDr. Táne Šefčíkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., narodená XX.XX.XXXX a C. B., narodená XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Pezinku, Moyzesova 2, Pezinok, deti rodičov: D. B., narodená XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/XX, A., a F. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/XX, A., zastúpený Márton & Partner, s.r.o., so sídlom Dlhá 4, Senec, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok č. k. 51P/17/2023 – 67 zo dňa 04.07.2023, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie v časti I. výroku, ktorým bol upravený styk otca s maloletými deťmi tak, že otec maloletých je oprávnený stýkať sa s maloletou A. každú párnú sobotu od 14:00 do 18:00 hod a každú nepárnu stredu od 16:00 do 18:00 za prítomnosti starej matky maloletej G. C. a otec je oprávnený stýkať sa s maloletou C. každú párnú sobotu od 14:00 do 15:00 za prítomnosti starej matky maloletej G. C., p o t v r d z u j e .

II. Odvolanie otca proti uzneseniu súdu prvej inštancie v časti I. výroku, ktorým bola matke uložená povinnosť informovať otca o podstatných veciach ohľadne maloletých, o ich zdravotnom stave, potrebách a iných podstatných skutočnostiach písomne, formou emailu alebo textovej správy pravidelne, každú nepárnu nedeľu, odmieta.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že otec maloletých je oprávnený stýkať sa s maloletou A. každú párnú sobotu od 14:00 do 18:00 hod a každú nepárnu stredu od 16:00 do 18:00 za prítomnosti starej matky maloletej G. C.. Otec maloletých je oprávnený stýkať sa s maloletou C. každú párnú sobotu od 14:00 do 15:00 za prítomnosti starej matky maloletej G. C.. Matka maloletých je povinná informovať otca o podstatných veciach ohľadne maloletých, o ich zdravotnom stave, potrebách a iných podstatných skutočnostiach písomne, formou emailu alebo textovej správy pravidelne, každú nepárnu nedeľu. Zároveň výrokom II. rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa § 25 ods. 2, § 36 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej aj „ZoR“), § 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1, § 329 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a dospel k záveru, že je v záujme maloletých, aby súd na čas do rozhodnutia o úprave rodičovských práv a povinností v rozvodovom konaní upravil pomery maloletých detí. Súd prvej inštancie vychádzajúc z predložených listinných dôkazov považoval za osvedčené, že rodičia maloletých detí spolu nežijú, vzťahy medzi nimi sú konfliktné, rodičia sa na styku otca s maloletými deťmi nedohodli a otec sa s maloletými deťmi od 26.04.2023 nestretol. Súd prvej inštancie v ďalšom uviedol, že nakoľko o neodkladnom opatrení súd rozhoduje bez vykonania riadneho dokazovania, upravil styk v rozsahu v

akom navrhol opatrovník maloletých detí, ktorý vykonal šetrenie v rodine, teda je so situáciou maloletých detí oboznámený. Vzhľadom na vek maloletých detí a udalosti, ktoré sa v rodine odohrali, súd prvej inštancie rozhodol, že styk bude prebiehať za prítomnosti starej matky maloletých detí, keďže otcovi bolo rozhodnutím súdu uložené, aby sa na vzdialenosť kratšiu ako 5 metrov nepribližoval k matke detí. Záverom súd prvej inštancie uviedol, že z podaného návrhu otca tiež vyplýva, že nemá dostatočné informácie o maloletých deťoch, preto matke uložil povinnosť informovať otca o podstatných veciach ohľadne maloletých, o ich zdravotnom stave, potrebách a iných podstatných skutočnostiach písomne, formou emailu alebo textovej správy pravidelne, každú nepárnu nedeľu, teda v týždni, keď nebude styk otca s maloletými deťmi.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal otec v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie okresného súdu zrušil v celom rozsahu a vyhovel návrhu otca na úpravu styku s maloletými s úpravami zohľadňujúcimi zákaz priblíženia k matke na menej než 5 metrov, a to nasledovne: „Súd nariaďuje neodkladné opatrenie: Otec je oprávnený sa stýkať s maloletou A. B., nar. XX.XX.XXXX nasledovne: Každý páry víkend od 10.00 hod v sobotu do 18.00 hod v nedeľu a každú nepárnu stredu od 16.00 hod do 18.00 hod, a to bez prítomnosti matky tak, že si otec v stanovený čas maloletú prevezme a odovzdá matke v mieste jej bydliska. Otec je oprávnený stýkať sa s maloletou C. B., nar. XX.XX.XXXX nasledovne: Každú nepárnu stredu od 16.00 hod do 18.00 hod, a to bez prítomnosti matky tak, že si maloletú prevezme a odovzdá v stanovený čas matke v mieste jej bydliska. Matka maloletých je povinná informovať otca o podstatných veciach ohľadne maloletých, o ich zdravotnom stave, potrebách a iných podstatných skutočnostiach písomne, formou emailu alebo textovej správy pravidelne, minimálne každú nepárnu nedeľu. II. Žiaden s účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

4. Otec v odvolaní namietal, že tvrdenia matky, na ktorých sú postavené rozhodnutia súdu (uznesenia) nariaďujúce neodkladné opatrenia, sú nepravdivé. Svojimi zväčša vymyslenými popismi príbehov, ktoré sa mali v spožití s otcom udiť, mu tak zo dňa na deň znemožnili sa so svojimi deťmi stretávať, resp. má možnosť stretávať sa s nimi za veľmi obmedzujúcich opatrení. Poukazuje na skutočnosť, že ako maloletá A. uviedla, matka sa jej nevenuje, lebo sa venuje mladšej C., starostlivosť o A. je teda prenesená na ostatných členov matkinej rodiny, čo je v rozpore s Matkiným tvrdením, že sa plne venuje maloletým. Ako sa A. pred kolíznou opatrovníčkou vyjadrila, rada sa bude s otcom hrať v mieste, kde sa teraz nachádza, lebo nechce s ním ísť do A., pretože otec často kričal, k danému tvrdeniu otec uvádza, že medzičasom sa stretol za spomínaných reštriktívnych podmienok so svojimi dcérami a mal možnosť sa so A. hrať. A. sa potešila, plne využili súdom stanovený čas na hru a A. dokonca po skončení hry išla za ním (sama z vlastnej vôle) do auta, že idú do A.. Za zavádzajúce považuje otec tvrdenie matky, podľa ktorého sa otec potom, ako sa odsťahovala s deťmi zo spoločnej domácnosti, s deťmi nekontaktoval a ani sa na ne nedopytoval. Matka si je plne vedomá, že uviedla pred kolíznou opatrovníčkou nepravdivú informáciu, ktorá je veľmi ľahko vyvrátiteľná, ale v snahe čo najviac poškodiť otca, sa uchýlila aj k takémuto klamstvu. Otec na margo uvedeného priložil k odvolaniu iba fragment z sms komunikácie, z ktorej je zrejmé, že otec sa zúfalo snažil získať od matky nejaké informácie o deťoch a stretnúť sa s nimi. Namietá ďalej, že súd v uznesení schválil matkinu žiadosť, aby styk s maloletými prebiehal za osobnej účasti tretej osoby, ktorou je stará matka maloletých (matka matky). Na margo osoby starej matky otec uvádza, že stará matka má zníženú mobilitu, preto odmieta, aby sa otec išiel s maloletými prejsť, napr. na blízke ihrisko, do neďalekej zmrzlínarne, lebo ona nevláda. Má za to, že uznesenie nariaďujúce taký zásadný zásah do práv rodiča – otca bolo s ohľadom na všetky skutočnosti neprimerane tvrdé, vychádzalo iba z jednostranných tvrdení matky, ktoré boli skreslené alebo nepravdivé. Naopak tvrdenia otca v rozhodnutí súdu neboli zohľadnené, súd sa s nimi ani nevysporiadal, iba ich konštatoval. Záverom uviedol, že sa domnieva, že po ďalších stretnutiach otca s maloletými budú aj vyjadrenia ÚPSVaR pre otca priaznivejšie.

5. K podanému odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý uviedol, že zotrúva na svojich vyjadreniach a návrhoch zo dňa 26.06.2023 a zároveň v prílohe zaslal súdu e-mail starej matky maloletých, ktorá sa zúčastňuje stretnutí otca s maloletými deťmi.

6. Matka sa k odvolaniu otca nevyjadrila.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba – otec (§ 359, § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d/ CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho

pojednávania preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné pokiaľ ide o časť I. výroku týkajúceho sa dočasnej úpravy styku. Odvolanie otca v časti I. výroku ohľadne informačnej povinnosti matky vzhľadom na § 386 písm. b) CSP odmietol, ako podané neoprávnenou osobou..

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Z obsahu spisu v preskúmvanej veci vyplýva, že rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti a starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje matka. Na Okresnom súde Pezinok je pod sp. zn. 51P/22/2023 vedené konanie o návrhu matky zo dňa 16.06.2023 na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva a nariadenie neodkladného opatrenia a pod sp. zn. 51P/23/2023 je vedené konanie o rozvod manželstva rodičov a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode a to na základe návrhu matky zo dňa 15.06.2023. Konania nie sú skončené, vo veci rozvodu manželstva je nariadené pojednávanie na deň 25.09.2023. Uznesením Okresného súdu Pezinok sp. zn. 47C/7/2023-28 zo dňa 22.06.2023 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému (otcovi maloletých detí), aby sa na vzdialenosť kratšiu ako 5 metrov nepribližoval k žalobkyni (matke maloletých detí) s výnimkou vykonávania procesných úkonov súdov v priestoroch budovy súdu alebo procesných úkonov vykonávaných orgánmi činnými v trestnom konaní, alebo inými orgánmi verejnej moci v nimi určených priestoroch a zároveň uložil žalovanému, aby písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo iným prostriedkami nekontaktoval žalobkyňu s výnimkou komunikácie ohľadne maloletých detí. Uznesenie nie je právoplatné.

13. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu a odvolaní otca zistil, že v danej veci súd prvej inštancie v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho i správne právne závery. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd konštatuje, že niet pochybností o tom, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti a na styku otca s maloletými deťmi sa nevedia dohodnúť, pričom obe maloleté deti žijú s matkou a sú vo veľmi ťtľom veku (4 roky a 6 mesiacov). V konaní bolo zistené a preukázané, že rodičia sa na styku otca s maloletými deťmi nedohodli a otec sa s maloletými deťmi od 26.04.2023 nestretol. Kontakt otca s maloletými je oklieštený, čoho dôsledkom je aj prebiehajúce konanie vo veci samej pod sp. zn. 51P/22/2023 o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva.

14. Odvolací súd sa stotožnil aj s rozsahom dočasnej úpravy styku otca s maloletými. Tým, že rodičovské práva k maloletým deťom majú obaja rodičia, má taktiež otec právo sa s nimi stretávať, rovnako právom maloletého dieťaťa je, aby malo zabezpečený nerušený a plnohodnotný kontakt aj s druhým rodičom. Vzhľadom na dočasný charakter inštitútu neodkladného opatrenia aj odvolací súd považoval za správne a dôvodné upraviť styk maloletých detí s otcom v užšom rozsahu ako navrhoval otec a za prítomnosti starej matky maloletých, s čím otec v podstate pred kolíznym opatrovníkom aj súhlasil a to najmä s ohľadom na veľmi ťtľy vek maloletých a skutočnosť, že širšia úprava styku bude predmetom konania vo veci samej, v ktorom bude vykonané rozsiahlejšie dokazovanie za účelom zistenia, v akom rozsahu je styk detí s otcom v čo najlepšom záujme maloletých. Odvolací súd dodáva, že stykom vymedzeným v napadnutom uznesení je zabezpečený pravidelný kontakt otca s maloletými každý týždeň, a vzhľadom na časové rozmedzie má zároveň aj otec možnosť vytvárať si program s maloletými.

15. V záujme maloletých je však zabezpečiť im styk s otcom, a to aj za cenu určenia takých podmienok styku, ktoré nemusia byť a nie sú pre rodičov najoptimálnejšie, ale vzhľadom na aktuálne štádium dokazovania prichádzajú do úvahy ako jediné možné. Odvolací súd považuje za správny postup súdu

prvej inštancie, ktorým styk otca s maloletými oproti návrhu zúžil a to tak v jeho rozsahu, ako aj tým, že tento bude prebiehať za prítomnosti starej matky maloletých. Je logické, že vzhľadom na útlý vek oboch maloletých sú fixované na matku a rovnako aj na starých rodičov, s ktorými v súčasnosti žijú. Nemožno konštatovať, že by maloletá A. mala odmietavý postoj k otcovi, avšak počas vykonaného pohovoru s maloletou kolíznym opatrovníkom uviedla, že otec sa s ňou môže prísť hrať tam kde býva, ale ísť s ním do A. nechce, pretože otec často kričal. Na základe uvedeného má aj odvolací súd za to, že bude vhodné, ak pri styku otca s maloletými bude stará matka, ktorá u maloletých (najmä u maloletej A.) zabezpečí pocit istoty a bezpečia. Odvolací súd ale v tomto smere vzhľadom na obsah odvolacích námietok otca apeluje na starú matku, že jej prítomnosť je len za účelom toho, aby maloleté deti mali pocit istoty a bezpečia a boli ochotné sa s otcom stretnúť. Stará matka nemá právo zasahovať do programu, pri tomto styku je v podstate len pozorovateľom. Za ten čas, pokiaľ súd vo veci rozhodne, otec pri takto upravenom styku bude mať záruku, pokiaľ sa bude toto neodkladné opatrenie dodržiavať, že nestratí kontakt s dcérami, keďže v záujme maloletých je, aby mali vytvorení plnohodnotný vzťah s oboma rodičmi.

16. Z hľadiska zachovania práva dieťaťa na zachovanie vzájomných väzieb s rodičom (v tomto prípade s otcom), ktorému nebolo do osobnej starostlivosti zverené, či v koho osobnej starostlivosti sa nachádza na základe konsenzu rodičov, je jednoznačne pri nezhode rodičov v otázke stretávania sa takéhoto rodiča s deťmi opodstatnený záver o existencii okolností vyžadujúcich si potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov prostredníctvom neodkladného opatrenia. Neexistuje šablóna, podľa ktorej by mohlo byť bezpečne skonštatované, že úprava styku rodiča s maloletým dieťaťom podľa určitého vzorca (rozsah a forma) je optimálna a v jeho najlepšom záujme. Majúc na zreteli uvedené je možné tvrdiť, že umožnenie styku rodiča s maloletým dieťaťom v primeranej miere je závislé od hodnotenia konkrétnej situácie súdom na základe posúdenia dôkazov a zistených skutočností. V konkrétnostiach posudzovanej veci, keďže vzťahy medzi rodičmi maloletých detí sú jednoznačne významne narušené a to dlhodobo, poznačené konfliktami, majúcimi pôvod tiež v diferentných názoroch na starostlivosť a výchovu detí, predovšetkým je potrebné zdôrazniť, že nie je žiaduce, aby sa tieto premietali aj do vzťahu otca a dieťaťa, v zmysle nemožnosti rodičov sa tiež v tejto otázke zjednotiť. Obaja rodičia sú pre každé dieťa dôležité osoby, vzory sociálnej identifikácie a je potrebné mať na zreteli, že styk maloletého dieťaťa s rodičom v situácii, keď rodičia žijú oddelene, sa upravuje prioritne kvôli maloletému dieťaťu v záujme jeho dobra a osobnej vôle a až druhotne z hľadiska práv rodičov, ktoré sú v kolízii s právami dieťaťa vzhľadom na postavenie dieťaťa ako zákonom chránenej osoby v hierarchii nepochybne nižšie. Rodičia majú právo nepochybne realizovať svoje rodičovské práva za účelom zachovania vzájomných citových väzieb s deťmi prostredníctvom stretávania s nimi, aby tak deti mali zabezpečený pokiaľ je to možné čo najviac rovnovážny kontakt s oboma rodičmi.

17. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia vo všeobecnosti vyplýva, že sa jedná o inštitút, ktorého základnou funkciou je dočasne upraviť pomery účastníkov, pričom nárok, prípadne právo, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana formou neodkladného opatrenia, nemusí byť nepochybne preukázaný, musí byť však osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi vždy konkrétnou situáciou. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia je tiež zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej a obmedzí sa len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov, pričom je vždy potrebné posúdiť, či touto dočasnou úpravou pomerov nedochádza k zásahu do základných práv jednotlivých účastníkov nad nevyhnutnú mieru a či dočasná úprava pomerov sleduje legitímny cieľ. V súvislosti s potrebou dočasnej úpravy pomerov súd konštatuje, že neodkladné opatrenia upravujú nielen faktické pomery účastníkov, ale upravujú i právne pomery, i keď len dočasne. Súd musí v konaní predovšetkým skúmať, či je nárok navrhovateľa osvedčený, tiež je potrebné skúmať, či je neodkladné opatrenie potrebné vydať, teda naliehavosť situácie. Nevyhnutnosť úpravy sa tu ponechá na voľnú úvahu súdu.

18. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých slúži na poskytovanie rýchlej, efektívnej ale zásadne len bezodkladnej úpravy rodinnoprávných vzťahov. Bezodkladnosť opatrenia spočíva v tom, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov konania, ani tretích osôb, pričom pri jeho nariaďovaní prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, pretože takéto dokazovanie presahuje rámec konania v časti o nariadenie neodkladného opatrenia, keďže je v rozpore so zmyslom okamžitej a rýchlej ochrany dieťaťa. Z tohto dôvodu zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vykonával dokazovanie (§ 329

ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku). Je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, od ktorých sa odvodzuje opodstatnenosť návrhu, aspoň osvedčené. Posúdenie, či a kedy je daná naliehavá potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov, je ponechané na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Pod potrebou bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

19. V zmysle Čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

20. V zmysle Čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

21. V zmysle § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

22. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

23. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností. Stabilita výchovného prostredia nie je abstraktný princíp, ktorý by bol hodný ochrany sám osebe, ale má byť chránený len v súvislosti s tým, či skutočne je v najlepšom záujme dieťaťa.

24. Esenciálnym a primárnym kritériom pri všetkých rozhodnutiach týkajúcich sa detí musí byť vždy najlepší záujem maloletého dieťaťa, ktorý sa podľa ESLP skladá z dvoch zložiek. Na jednej strane vyžaduje udržiavanie väzieb dieťaťa s jeho rodinou, okrem prípadov, keď sa konkrétna rodina preukáže ako nevhodná. Z toho vyplýva, že rodinné väzby môžu byť pretrhnuté iba vo veľmi výnimočných prípadoch a musí byť vykonané všetko v záujme zachovania osobných vzťahov a ak je to vhodné, v záujme obnovy rodiny. Na druhej strane je v záujme dieťaťa, aby bola jeho výchova zabezpečená v stabilnom prostredí a rodičom nemôže byť podľa čl. 8 dohovoru umožnené uplatňovať opatrenia, ktoré by mohli poškodiť zdravie alebo vývoj dieťaťa (rozhodnutie vo veci Neulinger a Shuruk proti Švajčiarsku zo 6. júla 2010, sťažnosť č. 41615/07, bod 136). Článok 8 dohovoru tak vyžaduje zo strany orgánov verejnej moci rozhodovanie zachovávajúce rovnováhu medzi záujmami dieťaťa a záujmami rodičov, osobitná pozornosť v tomto procese však musí byť venovaná najlepšiemu záujmu dieťaťa, ktorý v závislosti na jeho povahe a význame môže nad záujmami rodičov prevážiť (rozhodnutie vo veci Sahin proti Nemecku z 8. 7. 2003, sťažnosť č. 30943/96, bod 66).

25. Odvolací súd zdôrazňuje, že záujem dieťaťa (v kontexte s článkom 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa) musí byť teda popredným hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Podobná požiadavka vyplýva aj z článku 32 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd zaručujúcej osobitnú ochranu detí a mladistvých (porov. napr. nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3135/19). Je preto nevyhnutné, aby pri akomkoľvek súdnom rozhodovaní týkajúcom sa detí bol ich najlepší záujem skúmaný a posudzovaný ako určujúce kritérium pre konečné rozhodnutie - nech sa jedná o akékoľvek konanie týkajúce sa maloletého dieťaťa. Najlepší záujem dieťaťa je ako koncept flexibilný a vždy by mal byť posudzovaný a definovaný individuálne s ohľadom na konkrétnu situáciu, v ktorej sa dotknuté dieťa nachádza, pričom pozornosť je potrebné venovať jeho osobným pomerom, situácii a potrebám (porov. nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3226/16).

26. K odvolacej argumentácii otca odvolací súd uvádza, že ju nepovažuje za relevantnú, nakoľko prvoinštančný súd dostatočne v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol dôvody, pre ktoré návrhu otca vyhovel i keď nie v rozsahu požadovanom otcom. Odvolací súd uvádza len toľko, že uvedené tvrdenia otca ohľadom klamaní a zavádzania matky sú bez relevantného dokazovania nepreukázané.

27. Žiada sa opakovane zdôrazniť, že pri nariadení neodkladného opatrenia súd nemusí a pre krátkosť času ani nemôže vykonávať dokazovanie v rovnakej forme a rozsahu ako pri rozhodovaní vo veci samej (vzhlľadom i na zákonom limitovanú lehotu na rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia). V konaní vo veci samej bude vykonané riadne dokazovanie, v rámci ktorého budú náležite zistené všetky rozhodujúce skutočnosti a súd bude môcť vo veci meritórne rozhodnúť o výkone rodičovských práv a povinností, sledujúc pritom primárne záujem maloletého dieťaťa.

28. V súvislosti so zrejmyými konfliktami rodičov, odvolaciemu súdu nedá neapelovať na oboch rodičov maloletých detí, aby uprednostnili ozajstný záujem detí nad vlastnými záujmami a snažili sa o čo najrýchlejšie a hladké doriešenie otázky ich vzájomného vzťahu a zároveň v záujme maloletých detí rešpektovať vzájomné práva ako rodičov, ktorí sú si vo výkone rodičovských práv a povinností rovnocenní. Obom rodičom totiž musí byť zrejmé, že maloleté deti potrebujú pre svoj ďalší zdravý vývin predovšetkým kooperatívny vzťah medzi svojimi rodičmi na vytvorenie čo najpriaznivejších podmienok a v rámci vzniknutej situácie rodičia musia minimalizovať dopad prebiehajúcich konaní na psychiku detí.

29. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v časti I. výroku ohľadne dočasnej úpravy styku otca s maloletými deťmi s poukazom na § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

30. Otec podal odvolanie proti celému uzneseniu súdu prvej inštancie, teda proti celému I. výroku, ktorým bol nielen upravený styk otca s maloletými deťmi, ale zároveň bol uložená aj informačná povinnosť matke v súlade s návrhom otca.

31. Podľa § 386 písm. b) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

32. Podat' odvolanie je oprávnená strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie môže podať aj intervenient, ak tvorí so stranou, ktorá je oprávnená podať odvolanie, nerozlučné spoločenstvo, ako aj v ostatných prípadoch, keď s tým stranou, ktorá je oprávnená podať odvolanie, súhlasí. Odvolanie môže podať aj prokurátor, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. V prípade, ak je odvolanie podané osobou, ktorá nie je oprávnená na podanie odvolania, odvolací súd takéto odvolanie uznesením odmietne.

33. Keďže odvolanie bolo podané otcom voči celému uzneseniu, teda aj do časti I. výroku, ktorým bolo jeho návrhu vyhovené, odvolací súd mal za to, že v tejto časti otec nebol subjektom oprávneným podať odvolanie. Rozhodnutie nebolo vydané v jeho neprospech (§ 359 CSP) a z toho dôvodu odvolací súd odvolanie v tejto časti, ako podané neoprávnenou osobou, odmietol postupom podľa § 386 písm. b) CSP.

34. Odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodoval, nakoľko nejde o konečné rozhodnutie a o trovách konania bude rozhodnuté vo veci samej v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej ako konečného rozhodnutia len vtedy, ak neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Ide o návrh na neodkladné opatrenie podaný po skončení konania, ďalej podaný pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba (návrh), alebo o prípad, ak by súd prvej inštancie musel vec skončiť procesne bez toho, aby ju prejednal (obdobne pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/83/2017). Žiadna z uvedených procesných situácií v prejednávacom prípade nenastala, a preto o trovách konania súvisiacich s neodkladným opatrením rozhodne súd prvej inštancie až v rozhodnutí vo veci samej, v ktorom rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania v súlade s § 396 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP.

35. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo

zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1 000,- eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnenne premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).